

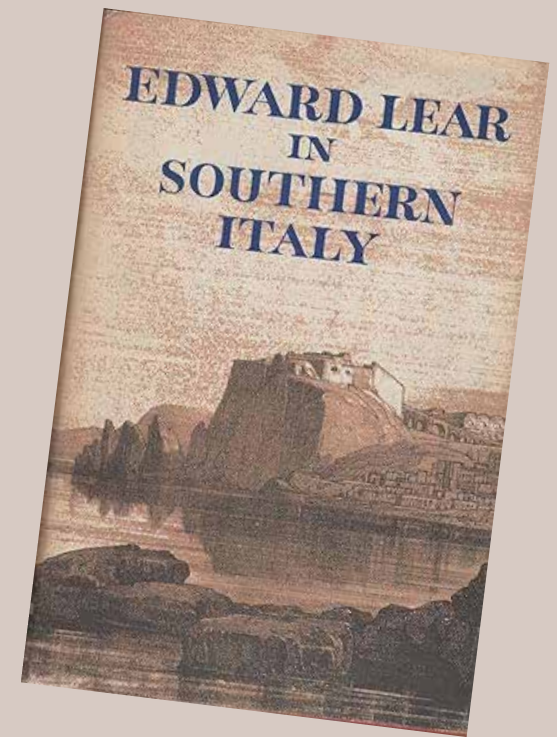

TEKENEN IN GRIEKS CALABRIË

Een teken- en aquarelcursus in de voetsporen van
Edward Lear, voor beginners en gevorderden
Bova, Grieks Calabrië, Italië | 5 - 11 oktober 2026

Deze “Edward Lear Experience” biedt een nieuwe manier om Grieks Calabrië te ontdekken, namelijk met pen, inkt en aquarel. Door de plaatsen te bezoeken die Edward Lear in de 19e eeuw beschreef en afbeeldde tijdens zijn Grand Tour in zijn reisverslag “*Journals of a landscape painter in Southern Calabria*”, ontdek je niet alleen het natuurlijke en prachtige landschap van Grieks Calabrië, maar kom je ook in contact met de Griekse gemeenschap van Calabrië, waarvan de tradities en taal door de eeuwen heen intact zijn gebleven.

Door zijn eigenschappen is aquarelverf een zeer geschikte techniek om de nuances van licht en de natuurlijke schoonheid van de landschappen van Grieks Calabrië vast te leggen. De techniek werd door 19e-eeuwse reizigers gebruikt om hun beschrijvingen van de plaatsen en mensen te illustreren met afbeeldingen. Aan jou nu de kans om, net als Edward Lear in zijn boek, de betoverende landschappen met pen, inkt en aquarelverf vast te leggen en te vereeuwigen. Vijf workshops in een week vol cultuur en natuur levert je een prachtig schetsboek vol herinneringen op.

In het kort:

Het verblijf (de reis is niet inbegrepen):

7 dagen/6 nachten, ontmoeting op de middag van de eerste dag om 17.00 uur op het treinstation van Reggio Calabria of de luchthaven van Reggio Calabria.

Locatie: Bova, een oud dorp in Grieks Calabrië.

Accommodatie: Bed & Breakfast in Bova met 8 tweepersoons kamers met eigen badkamer. Er zijn dus 8 bedden beschikbaar als alle deelnemers een eenpersoonskamer wensen. Het aantal bedden neemt echter toe als deelnemers een tweepersoonskamer met aparte bedden of een tweepersoonsbed willen delen.

Groep: 6–8 deelnemers, maximum 16

Kosten:

De kosten per persoon voor een tweepersoonskamer voor één persoon bedragen € 1.250,-.

De kosten per persoon in een tweepersoonskamer (d.w.z. 2 personen delen een kamer) bedragen € 1.130,-.

Inbegrepen:

- 1 transfer van Reggio Calabria naar Bova
- 1 transfer van Bova naar Reggio Calabria
- 6 overnachtingen in een B&B in Bova
- 6 internationale ontbijten
- 6 lichte lunchpakketten inclusief drankjes
- 5 x teken- en aquarelworkshops à 3 uur

- 1 rondleiding door het dorp Bova met een gids
- 1 volledige dag in de bergen om het Nationaal Park Aspromonte en de oude Griekse dorpen te verkennen met een officiële parkgids
- 1 workshop macaroni maken op traditionele wijze inclusief diner
- 1 avond met diner en traditionele muziek

Voor de teken- en aquarelcursus zijn inbegrepen:

- schetsboek met aquarelpapier 12 x 18 cm
- basisset aquarelverf, pen en waterbrush
- een hand-out over urban sketching en Edward Lear

Let op: als je je eigen materiaal meeneemt, krijg je € 50,- korting

Niet inbegrepen:

- 4 diners in een restaurant, maar we kunnen suggesties doen en reserveringen regelen (in Bova kun je voor € 25,- p.p. een goede maaltijd krijgen)
- reis naar Reggio Calabria
- alle extra drankjes en snacks (neem contant geld mee)

Taal:

De cursus wordt in het Engels of Nederlands gegeven. Alessandra spreekt Italiaans, Engels en Frans.

Reserveren:

Neem contact op met [Heleen](#) en zorg ervoor dat je € 800,- aanbetaling doet.

Door te betalen ben je verzekerd van deelname en ga je akkoord met de algemene voorwaarden. Deze vind je aan het einde van dit document.

Op 1 juli krijg je te horen of er voldoende deelnemers zijn voor deze tekenreis. Zo niet, dan krijg je je geld terug.

Waarom deze reis, dit is ons verhaal:

Het begon in februari 2026

Heleen reisde met de trein naar Calabrië om even uit te rusten na een stressvolle baan die ze net had afgerond. Ze wilde veel tekenen en schilderen en de bergen in combinatie met de zee gaven de mogelijkheid voor prachtige wandelingen met adembenemende uitzichten.

Ze huurde de B&B van Alessandra in Bova en ze was onder de indruk van de rijke geschiedenis van Grieks Calabrië en de avonturen van Edward Lear. Er was ook een klein ongelukje met een hond en een bezoek aan het ziekenhuis, maar dat hielp Heleen en Alessandra juist om elkaar beter te leren kennen en het idee voor deze 'Edward Lear Experience' uit te werken.

Heleen is atelierpedagoog en geeft talloze workshops in allerlei kunstdisciplines. Ze werkt met kinderen en volwassenen en 'plezier hebben' is voor haar belangrijker dan het resultaat. Heleen is ook professioneel rechtbanktekenaar en werkt voor kranten en televisie. Tijdens het reizen helpt tekenen haar om de plaatsen die ze bezocht heeft te herinneren en ze deelt graag haar tips en trucs. Ze helpt mensen graag van hun innerlijke criticus af door de inzet van speelse oefeningen en liefdevolle aanmoediging.

Heleen, workshopleider

krebh.nl

Alessandra, gastvrouw

Alessandra is een expert op het gebied van lokale ontwikkeling. Ze zet zich in voor de sociale, culturele en economische ontwikkeling van Grieks Calabrië, en in het bijzonder Bova, het oude Grieks-Romeinse dorpje waar ze met haar gezin woont.

Voordat ze naar Calabrië verhuisde, woonde ze in Genua en Como en reisde ze de wereld rond. Toen ze in Bova aankwam, was het liefde op het eerste gezicht voor dit dorpje waar de tijd lijkt te hebben stilgestaan en de mensen 'authentiek' zijn gebleven. In Bova ontmoette Alessandra Pietro, die haar man werd, en hier werden hun dochters Marina en Sofia geboren.

bb-kalos.it

Pietro, gids

Pietro is een Griek uit Calabrië die van zijn geboorteland houdt en vooral van de unieke landschappen: bossen, rivieren en monolieten. Hij weet ontzettend veel over de lokale flora en fauna en over de geschiedenis en cultuur van de Grieken in Calabrië en hun bergdorpjes. Pietro kan niet zonder de natuur.

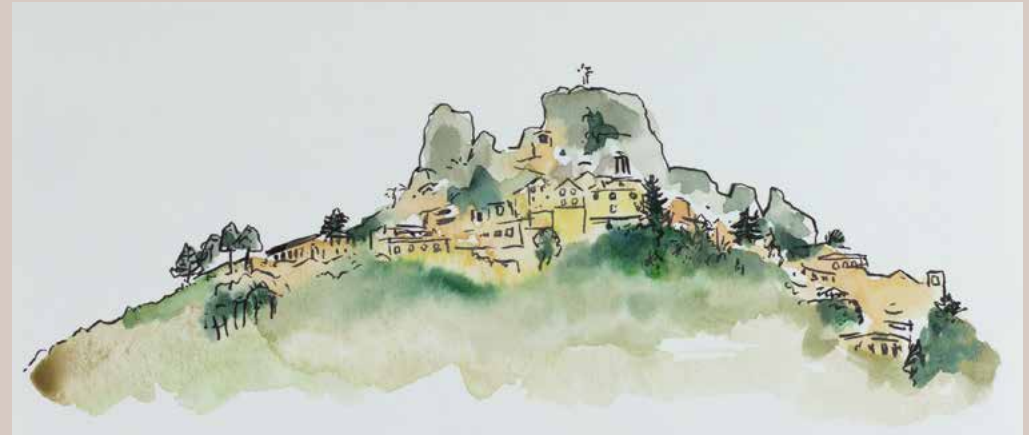
Zijn liefde voor het land waar hij geboren is, bracht hem ertoe om natuur- en wandelgids te worden en officieel gids van het Nationaal Park Aspromonte, zodat hij iedereen kan begeleiden die het Griekse Aspromonte wil ontdekken.

ParcoNazionaleAspromonte.it

BOVA EN GRIEKS CALABRIË

Bova is een oud en pittoresk Calabrisch dorpje, gelegen op een rots op een hoogte van 900 meter. Het is gemakkelijk te bereiken, want het ligt vlakbij Reggio Calabria, een van de mooiste steden in Zuid-Italië, met goede verbindingen naar de rest van Italië en Europa via de luchthaven van Reggio Calabria en de nabijgelegen luchthavens van Lamezia Terme en Catania, evenals per trein. In Reggio Calabria is iets te zien dat nergens anders ter wereld bestaat en dat zelfs moeilijk voor te stellen is... de 'Bronzen van Riace', twee beelden van oude Griekse krijgers die uit de zee zijn opgevist.

Alessandra vertelt dat Bova de hoedster is van de Magna Graecische en Byzantijnse wortels die door de eeuwen heen de fundamentele aspecten van de Griekse historische en taalkundige minderheid in Italië hebben helpen definiëren. Het bewaart een etnografisch cultureel erfgoed met een duidelijke Magna Graecische invloed, de spirituele diepgang van de Byzantijnse wereld en de architectonische elegantie die kenmerkend is voor de heuveldorpen in de zuidelijke Apennijnen. Het wordt momenteel beschouwd als de culturele hoofdstad van de Grecanica-regio, een gebied dat bezoekers boeit met zijn cultuur en geschiedenis en waar de taal van de Grieken van Calabrië – de oude taal van de dichter Homerus – wordt gesproken, maar ook waar de natuur, biodiversiteit en geologie van het Nationaal Park Aspromonte, dat sinds april 2021 is aangewezen als UNESCO Geopark en is opgenomen in het netwerk van UNESCO Geoparken wereldwijd, te bewonderen is.

Bova ligt in het centrum van een gebied waar de bergamot, een bijzondere citrusvrucht goed gedijt. Bergamot is niet bij iedereen goed bekend, maar de etherische olie die uit de schil wordt gewonnen, wordt gebruikt bij het aromatiseren van earl grey thee. In de herfst zijn de hellingen van Aspromonte groen in al zijn nuances en bestippeld met het wit van schapen en geiten. Terwijl sommige planten nog bloeien is veel fruit klaar om te oogsten.

Bova kijkt uit over de Ionische Zee; het uitzicht is uniek omdat het aan de overkant van de zee uitkijkt op Sicilië – met name Taormina en de Etna, waarvan de lava het landschap rood kleurt tijdens kleine erupties. De zee lijkt zo dichtbij dat je haar bijna met je vinger kunt aanraken, en soms versmelt ze met de lucht wanneer ze erin wordt weerspiegeld en één enkele tint aanneemt. De boomgaarden met eeuwenoude olijfbomen trekken lijnen in het landschap, terwijl de rokende Etna grijze strepen tekent in de lucht.

Alessandra vertelt dat van eind jaren negentig tot nu Bova een omvangrijk en zorgvuldig programma voor de conservering en restauratie van openbaar en particulier architectonisch erfgoed heeft uitgevoerd. Hierdoor is de middeleeuwse dorpsindeling in ere hersteld en is een echte lokale ontwikkeling op gang gekomen met de opkomst van restaurants, bed & breakfasts en toeristische voorzieningen. Tegenwoordig is Bova een geliefde bestemming voor zowel binnenlandse als internationale toeristen. In 2018 werd het door de Amerikaanse gigant Google Street View uitgeroepen tot een van de zes plaatsen die je minstens één keer in je leven moet bezoeken.

Bova trekt toeristen aan die op zoek zijn naar cultuur, natuur en wandelmogelijkheden, dankzij de eeuwenoude schoonheid, de natuurlijke omgeving en de culturele identiteit van de Grieken van Calabrië, die tot uiting komt in muziek, tradities, eten en wijn, taal, respect voor de natuur, het streven naar schoonheid en het bevorderen van het algemeen welzijn.

Maar bovenal trekt het de toerist aan die op zoek is naar een bijzondere ervaring, dankzij de Griekse gastvrijheid, hier bekend als Filoxenia. Hierdoor voelen bezoekers van Bova zich meteen thuis. In Bova en in Grieks Calabrië zijn er gemeenschappen waar een toevallige ontmoeting vaak gevierd wordt met het delen van eten, wijn en verhalen, en waar de 'vreemdeling' als een 'god' wordt beschouwd, dankzij die Homerische gastvrijheid - Filoxenia – de liefde voor de vreemdeling, precies zoals de oude Grieken die begrepen.

En juist hier in Bova, in een kleine gemeenschap in Zuid-Italië waarvan de inwoners door de eeuwen heen zijn geëmigreerd op zoek naar betere leefomstandigheden, en die dus aan den lijve heeft ondervonden hoe belangrijk het is om door de lokale bevolking verwelkomd te worden, wordt Filoxenia de ultieme uitdrukking van gastvrijheid, een fundamenteel ethisch principe om de 'wrede en onrechtvaardige' mens, zoals Odysseus het zei, te onderscheiden van de 'gastvrije en rechtvaardige' mens.

TEKEN- EN AQUARELCURSUS

'just look and draw'

Heleen: "Je hoeft geen kunstenaar te zijn, maar een beetje lef is wel nodig. Lachen om je eigen 'wonky' lijnen mag. Tekenen draait om aandachtig kijken en dat kan iedereen vanaf ongeveer 6 jaar".

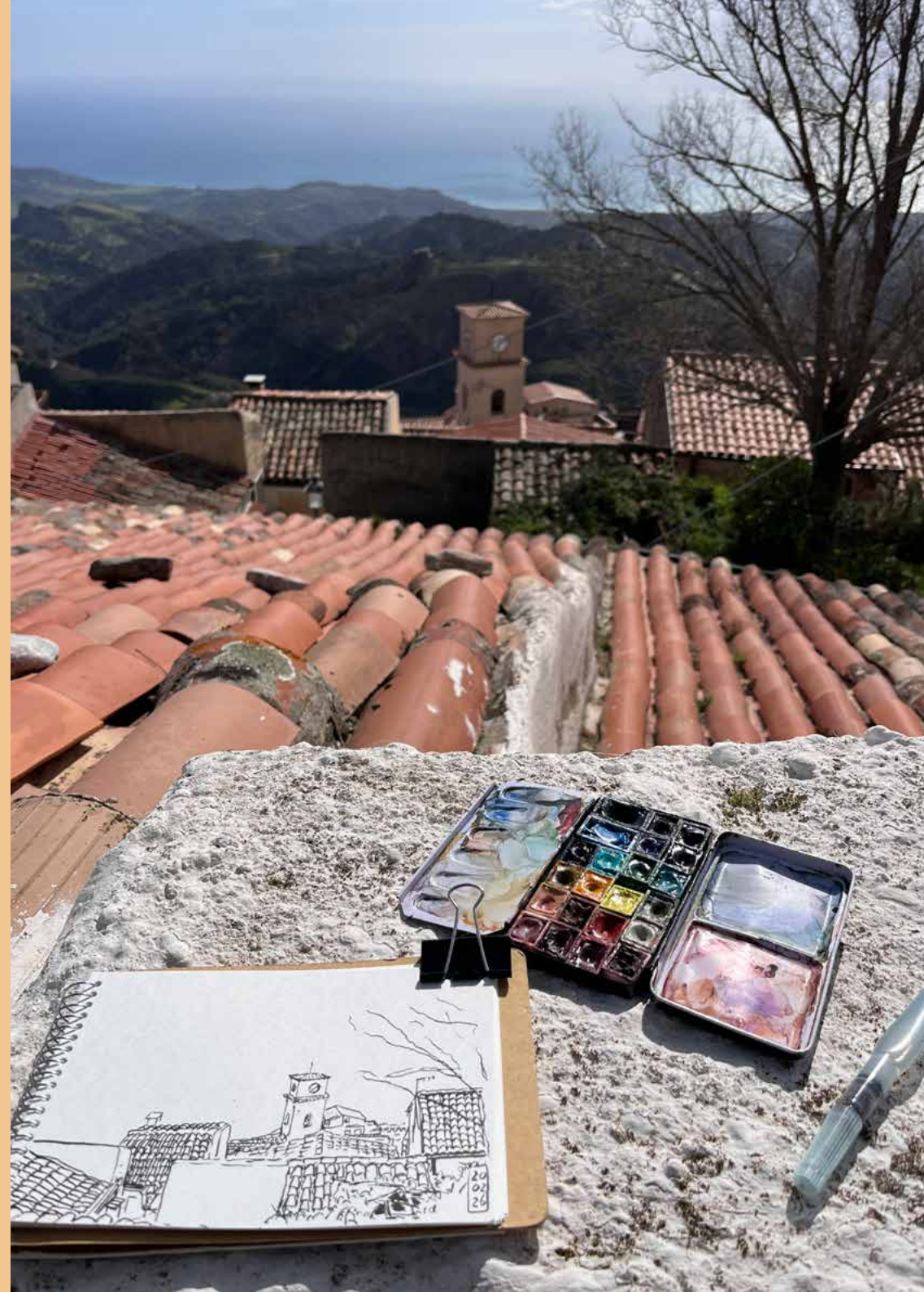
In Bova vraagt ieder hoekje, ieder uitzicht om getekend te worden. We beginnen elke ochtend samen met een paar leuke tekenoefeningen om op te warmen. De basismaterialen zijn: pen en aquarelverf. Maar we gebruiken ook kleurpotloden, krijtjes of zelfs stiften. Heleen neemt verschillende materialen mee om uit te proberen en te lenen. Als je geen eigen materiaal meeneemt krijg je een basisset van haar.

Nadat we samen zijn begonnen, zoeken we allemaal een plekje om te schetsen en spreken we een tijd af om weer samen te komen. We wisselen ervaringen uit en genieten van onze lunch. Heb je vragen over de cursus? Neem dan gerust contact op met Heleen.

We zullen werken aan:

- kijk en teken, volg je ogen, oefenen met de doorlopende lijn
- benaderingen voor een complexe scène
- diepte creëren
- tekenen met beperkingen
- een verhaal vertellen door een dagboek te tekenen

[mail Heleen](#)

"Het was een geweldige ervaring! Ik hoop dat ik vaker ga tekenen!" - Dina

"Ik heb mijn plezier in schilderen weer teruggevonden, het smaakt naar meer!" - Claar

"Het was zo'n fantastische cursus. Ik kan de regio hier nu weer met nieuwe, frisse ogen en al zijn schoonheid bekijken." - Annette

BASISMATERIAAL

Tekencursus in Griekenland 2024

Het is lastig om advies te geven over de 'perfecte' kunstenaarsbenodigdheden. Je zult zelf een en ander moeten uitproberen en bepalen welke maat (en prijs) schetsboek, penselen, pennen, potloden en aquarelverf je wilt.

Heleen: *"Ik begon met Micron fineliner pennen omdat die watervast zijn en fijn te combineren met aquarelverf. Maar pennen die juist wél uitlopen kunnen een mooi effect geven. Bic balpennen zijn ook geweldig. Soms gebruik ik een witte Sakura gelpen, die is ideaal voor highlights. Inmiddels teken ik ook graag met een vulpen."*

Mijn favoriete merken aquarelverf zijn Schmincke en Daniel Smidt, maar Derwent heeft ook prachtige sets. Mijn voorkeuren veranderen in de loop van de tijd, maar dat vind ik juist leuk!"

Tips: gebruik klemmen of haarspelden om te voorkomen dat de wind de pagina's van je schetsboek omslaat en draag een zweetband om je pols om je waterbrush af te vegen. Een waterbrush is een penseel met een waterreservoir; superhandig om buiten te tekenen. Je kunt ook een krukje meenemen om op te zitten. Een uitgebreidere materialenlijst ontvang je na aanmelding.

PROGRAMMA

*Let op: we zullen meebewegen met het weer, dat geldt voor alle onderdelen van het programma.
Enige flexibiliteit is vereist.*

Maandag 5 oktober

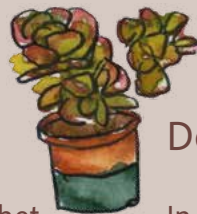
Aankomstdag. We ontmoeten elkaar op het vliegveld of treinstation van Reggio Calabria om 17.00 uur. In Bova checken we in en komen we bij elkaar voor een "apericena" (aperitief-diner).

Dinsdag 6 oktober

We beginnen 's ochtends om 10.00 uur met een tekenworkshop. Om 13.00 uur lunchen we en houden we een siësta, waarna we even kunnen ontspannen. 's Middags maken we een rondleiding door Bova.

Woensdag 7 oktober

We beginnen 's ochtends om 10.00 uur met een tekenworkshop. Om 13.00 uur lunchen we en houden we een siësta. 's Middags nemen we deel aan de kookworkshop 'Calabrische Maccheroni' en dineren we samen.

Donderdag 8 oktober

In de ochtend vertrekken we naar Bova Marina en gaan daar tekenen. Er kan ook gezwommen worden of misschien breng je liever een bezoekje aan de markt.

Vrijdag 9 oktober

We bezoeken Nationaal Park Aspromonte en nemen onze teken-en schilderspullen mee, zodat we overdag een workshop kunnen houden.

Zaterdag 10 oktober

We beginnen 's ochtends om 10.00 uur met de laatste workshop van de week. Na de lunch is er vrije tijd, bijvoorbeeld voor een wandeling of om verder te tekenen. 's Avonds dineren we samen met traditionele muziek, ook een mooi gelegenheid om te tekenen.

Zondag 11 oktober

Vertrekdag.

De kookworkshop "Calabrische Maccheroni" vindt 's middags plaats en biedt je de mogelijkheid om, onder begeleiding van een expert in de traditionele keuken, de kunst van het maken van Calabrische macaroni te leren. We leren over de ingrediënten, hoe je het deeg kneedt in de "maidda" (een oude houten kom die door boeren werd gebruikt) en tot slot hoe je de macaroni vormt, waarbij je ze hun kenmerkende gedraaide vorm geeft met behulp van een stokje gemaakt van "cannici", een lokale wilde plant. De macaroni wordt vervolgens gekookt en geserveerd met tomatensaus en bestrooid met gezouten ricotta.

Deze week draait het om het vastleggen van wat je ziet en meemaakt. Je maakt herinneringen zichtbaar in je schetsboek; je creëert je eigen 'Edward Lear' journal van Grieks Calabrië.

Als je geen zin hebt om mee te doen aan een activiteit, is dat helemaal prima!

Hoe kom je er:

Met de trein: Als je van langzaam reizen houdt of niet wilt vliegen, raadt Heleen je aan om met de trein te reizen, via Rome of Milaan. Voor de treinreis, inclusief nachttrein, heb je twee dagen nodig. René (Nederlands) kan alles voor je regelen. Je kunt contact met hem opnemen via [Europa-express](#).

Met het vliegtuig:

Er zijn verschillende opties.

De budgetluchtvaartmaatschappij [Ryanair](#) verbindt verschillende Europese en Italiaanse steden. De stad Reggio Calabria is niet alleen te bereiken via de luchthaven van Reggio Calabria, maar ook via Lamezia Terme (Calabrië) of Catania (Sicilië).

Wie zijn reis naar Italië met een paar dagen wil verlengen, kan tijd doorbrengen op Sicilië. Vlieg hiervoor naar Catania, bezoek Taormina, maak een excursie naar de Etna en steek de Straat van Messina over (een prachtig stuk zee, de overtocht duurt slechts 30 minuten maar is onvergetelijk) en arriveer op het station van Reggio Calabria.

Wie Tropea en Scilla wil bezoeken voordat hij in Reggio Calabria aankomt, kan naar Lamezia Terme vliegen. Voor meer informatie over reizen van de luchthavens van Catania of Lamezia Terme naar Reggio Calabria kun je contact opnemen met Alessandra. Zij zal je alle details verstrekken.

[ITA](#) vliegt ook naar Reggio Calabria Airport, terwijl [Easyjet](#) ook vliegt naar de luchthaven van Lamezia Terme. De luchthaven van Catania is groter, dus er vliegen ook andere luchtvaartmaatschappijen naartoe.

[mail Alessandra](#)

Belangrijk:

Het gebied is prachtig, maar voor een wandeling heb je goede schoenen nodig. De wandeling in het park Aspromonte is zo'n 6 km, zonder veel hoogtemeters. We maken in en rond Bova regelmatig wandelingen waarbij steile paden en trappen helaas onvermijdelijk zijn. Om die reden is de reis niet geschikt voor mensen met beperkte mobiliteit en slechte conditie. Neem bij vragen contact met ons op.

Contant geld

Hoewel contactloos betalen bijna overal mogelijk is, is het handig om wat contant geld mee te nemen.

Dieetwensen

Ben je vegetariër, veganist of heb je allergieën of intoleranties?

Laat het ons dan weten. We zullen deze informatie doorgeven zodat we een alternatief voor je kunnen regelen.

Algemene voorwaarden:

Deelname is vrijwillig. Je bent vrij om af te zien van het programma, maar dit geeft je geen recht op terugbetaling of een vervangende sessie of activiteit.

Prijzen zijn exclusief reisverzekering, ziektekostenverzekering, annuleringsverzekering, bagageverzekering of andere persoonlijke uitgaven.

Na betaling van het reserveringsbedrag van € 800 is je boeking definitief. Je ontvangt na 1 juli een overeenkomst en een factuur van Heleen per e-mail voor het resterende bedrag. Dit dient binnen 10 dagen te worden betaald. Voor boekingen na 1 augustus dient het deelnamebedrag direct volledig te worden voldaan.

Op 1 juli beslissen wij of de Edward Lear Experience voldoende deelnemers heeft. Zo niet, dan krijg je je reserveringsbedrag terug. Omdat deelname voor Heleen, als niet-officieel reisbureau, een groot risico vormt, is terugbetaling na 1 juli niet mogelijk.

Bij annulering vóór 1 juli per e-mail naar info@krebh.nl ontvang je 50% van je betaling terug. Als je een vervanging regelt (mogelijk tot 1 oktober), krijg je het volledige bedrag terug minus € 50,- administratiekosten.

Je hebt niet het recht om binnen 14 (veertien) dagen kosteloos en zonder opgave van redenen te annuleren, conform artikel 6:230p(e) van het Nederlandse Burgerlijk Wetboek. Deze uitzondering geldt voor diensten met betrekking tot vrijetijdsactiviteiten waarbij in de overeenkomst een specifieke tijd of periode van uitvoering is vastgelegd. Deze uitzondering is van toepassing op deze Edward Lear Experience.

Wij behouden ons het recht voor om te annuleren om gegronde redenen, waaronder, maar niet beperkt tot, onvoldoende deelnemers of ziekte van ons.

In geval van annulering heb je recht op volledige terugbetaling van de gedane betalingen, maar kun je geen schadevergoeding eisen.

In geval van overmacht kunnen wij de overeenkomst zonder aansprakelijkheid voor schade beëindigen. Overmacht omvat, maar is niet beperkt tot, oorlog, natuurrampen, politieke

onrust, tekorten, stakingen of soortgelijke situaties.

Wij en door ons ingeschakelde derden zijn niet aansprakelijk voor indirecte schade die daaraan toe te schrijven is.

Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid voor schade die gedekt wordt door een reis-, ziektekosten- of annuleringsverzekering.

Je bent zelf verantwoordelijk voor het beoordelen of je fysiek in staat bent om deel te nemen aan de activiteiten van de Edward Lear Experience. Lichamelijke of geestelijke gezondheidsproblemen dienen vóór aanvang van de Experience besproken te worden met een gekwalificeerde arts.

Deelname aan de Edward Lear Experience is op eigen risico. Wij zijn niet aansprakelijk voor:

- Letsel of gezondheidsproblemen tijdens je verblijf;
- Verlies, beschadiging of diefstal van persoonlijke bezittingen;
- Gemist vervoer of extra kosten buiten de Edward Lear Experience.

Je dient een passende reis- en annuleringsverzekering af te sluiten en ervoor te zorgen dat deze een reis van deze aard dekt.

In de B&B-accommodaties is roken niet toegestaan. Drugsgebruik en overmatig alcoholgebruik zijn verboden.

Van jou wordt verwacht dat je te allen tijde respect toont voor mededeelnemers, de organisatoren, begeleiders en het milieu.

Het delen van foto's, video's of geluidsopnamen op sociale media tijdens de Edward Lear Experience is alleen toegestaan met voorafgaande toestemming van ons als organisatoren en de andere deelnemers.

***“Ja, ik heb alles gelezen
en ik wil mee!”***

